

Bijlage bij gevraagd advies op conceptbeleidsplan Sociaal Domein en Samenleving

Zoals geschreven in ons gevraagd advies, hierbij de paginawijze reactie (punt 5) waar en op welke onderdelen schoenen in uw tekst wringen. Hierbij zijn we tamelijk consequent van begin tot einde van de tekst doorgegaan, zonder dat we op elke slak zout hebben gelegd. Veeleer hebben we vaker volstaan met een eenmalige opmerking of een korte aanduiding van het probleem, terwijl dit zich in werkelijkheid veel vaker voordoet.

5. paginawijze reactie

Allereerst zij hier opgemerkt dat de lay-out van uw tekst en van de samenvatting prettig aandoet.

Pag.3: laatste alinea; “De Adviesraad Het Hogeland vormt daarbij een brug tussen inwoners en gemeente als het gaat om het sociaal domein”.

Reactie: de taak van de Adviesraad is echter in de wet en in het betreffende gemeentelijk besluit vastgelegd. Iets in de zin van “bruggenbouwer” of “bruggenhoofd” komt daarin niet voor.

Pag.6: 2^e alinea, 1^e zin; “Dit integrale beleidsplan verbindt het sociaal domein met de samenleving”.

Reactie: was het maar zo simpel. Alsof men zou kunnen zeggen: er zij een beleidsplan en daarmee zij de verbinding tussen beleidsplan en samenleving gerealiseerd. Alsof daarmee al het doel bereikt zou zijn. Ieder weet dat het zo niet werkt. Het ware dan ook beter dit ook niet zo op te schrijven.

Idem: 2^e alinea, 2^e zin; “Omdat een stimulerende omgeving kan helpen bij de ondersteuning van vragen en het benutten van de aanwezige hulpbronnen”.

Reactie: klinkt als een geslaagde opgave uit een cryptogram. Helaas komt dergelijk soort onheldere formuleringen te vaak in dit stuk voor.

Het er op deze plek op wijzen is slechts als een voorbeeld bedoeld.

Idem: 2^e alinea, 5^e zin; “Daarvoor versterken we het voorliggend veld”.

Reactie: de indruk wordt hier teveel gewekt dat de gemeente maar met haar toverstaf hoeft te zwaaien en dat daarmee “het voorliggend veld” (ongelukkige term, wanneer je je realiseert welke mensen hiermee allemaal bedoeld worden) is versterkt. Dit terwijl het hierbij ook blijkt te gaan om familie, vrienden, burens en vrijwilligers.

Een iets bescheidener inschatting van de betekenis en de rol van de gemeente voor het dagelijks leven van de burgers zou niet misplaatst zijn.

In het plan wordt er ook te gemakkelijk vanuit gegaan dat organisaties binnen het Hogeland en alle burgers mee gaan bewegen in de richting die de gemeente uit zet. Dit zal niet vanzelf gaan: elke organisatie heeft ook een eigen visie en een eigen agenda.

Pag.6: de term “integraal”, *pag.7* “integraal”, *pag.8* heel veel keer “integraal” en er volgen er nog heel veel.

Reactie: te veelvuldig gebruik van integraal doet geloofwaardigheid geen goed.

Bijlage bij gevraagd advies op conceptbeleidsplan Sociaal Domein en Samenleving

Pag.8: 1^e alinea, 3^e zin; “We willen toe naar een effectief voorliggend veld, waarbij de ondersteuning in het teken staat van preventie en activering.”

Reactie: wanneer we ons realiseren dat het hier ook weer over inzet van familie, vrienden, burens en vrijwilligers gaat, trekt het gemeentebestuur hier weer een erg grote broek aan wat betreft de inschatting van de eigen positie naar de inwoners toe. En dat niet voor de laatste keer in dit verhaal.

Idem: 3e alinea, 1e zin; “De werkende elementen uit De Nieuwe Route zijn geïntegreerd”.

Reactie: een wel heel erg cryptische mededeling.

Idem: 2e alinea, 1e zin; “.....Integrale Sociale Teams (IST)....”.

Reactie: hopelijk vertonen de integrale teams geen opvallende gelijkenis met allerlei één loketfuncties en één loket-benaderingen, waarover we het in politiek en maatschappelijk Nederland al jaren hebben, zonder dat er veel in het leven van de burgers verandert, die zich tot die loketten moeten wenden.

Pag.9, helemaal.

Reactie: zie hiertoe hetgeen onder de algemene opmerking “systeem van aanpak” in het advies (pag.3) is opgemerkt.

Pag.11: de ingekaderde tekst.

Reactie: dit is een van de vele voorbeelden waarover in de algemene opmerkingen onder “systeem van aanpak” in het advies (pag.3) is opgemerkt, dat er veel wordt opgeschreven, dat al lang bestaat en waarin ook de gemeente een rol speelt. Pas aan het einde wordt er dan concreet iets nieuws aangekondigd voor 2023.

Idem: 1^e alinea onder het kader.

Reactie: alweer en niet voor het laatst een hoog wenselijkheids-, dan wel fantasiegehalte.

Idem: Laatste alinea, 2^e zin; “Om van zelfredzaamheid naar samenredzaamheid te komen.....”.

Reactie: ten aanzien van het realiteitsgehalte van de realiseerbaarheid van “samenredzaamheid”, zij hier opgemerkt, dat enige terughoudendheid hier op zijn plaats lijkt. We leven immers niet per se in een tijdsgewricht, waarin we als mensen zo graag alles voor elkaar en met elkaar willen doen. Zoals opgemerkt leven we ook in een tijdperk van individualisering, concurrentie, carrière maken, materialisme en opkomen voor eigen belang.

Pag.12: helemaal.

Reactie: wat de paragraaf over de verschillende verantwoordelijkheden hier plotseling te zoeken heeft wordt niet duidelijk. Het neigt een beetje naar een op eigen borst kloppen, vanwege de complexiteit van overheidstaken, terwijl ze niet werkelijk nieuw genoemd kunnen worden. De tekst lijkt hier niet op zijn plaats.

Bijlage bij gevraagd advies op conceptbeleidsplan Sociaal Domein en Samenleving

Pag.14: 1^e alinea, laatste 3 zinnen; “We zetten daarbij de inwoner centraal. Wat vinden inwoners leuk om te doen? En waar willen zij tijd voor vrijmaken?”.

Reactie: klinkt ongeloofwaardig, bijna als in een sprookje. Zo ondergeschikt en meegaand gaat de overheid niet met haar burgers om, ook onze gemeentelijke overheid niet”.

Idem: 5^e alinea, laatste zin; “We betrekken ook de Adviesraad Het Hogeland, zijgemeente”.

Reactie: hoe?

Pag.15: algemeen.

Reactie: daar komen alweer dezelfde thema's van voorliggend veld en vrijwilligers terug.

Idem: 4^e alinea, 1^e zin; “Een goede verbinding tussen informele en formele zorg is nodig, ook voor het snel kunnen op- en afschalen.”

Reactie: is het niet wijzer gewoon in Algemeen Beschaafd Nederlands op te schrijven wat bedoeld wordt, in plaats van dergelijk verhullend jargon te hanteren.

Idem: 5^e alinea, 2^e zin; “Het verenigingsleven staat onder druk door een tekort aan vrijwilligers vanwege de vergrijzing.”

Reactie: veel te ongenueanceerde mededeling. De tekorten aan vrijwilligers worden zeker ook veroorzaakt door andere factoren. De tijd laat zien dat het beïnvloeden van de samenleving moeilijk is te sturen. Zijn burgers nu meer op elkaar betrokken dan 10 jaar geleden? Het blijkt steeds moeilijker te worden om het verenigingsleven, sport verenigingen, culturele en educatieve organisaties draaiende te houden. Vrijwilligers verbinden zich niet meer(langdurig) aan een club. Hun inzet is vaak kort en projectmatig. Vrijwilligers zijn steeds moeilijker te krijgen en aan besturen van deze organisaties worden steeds hogere eisen gesteld, wat het besturen niet aantrekkelijker maakt. Er zijn in de afgelopen jaren in de gemeente het Hogeland meerdere vrijwilligers organisaties ter ziele gegaan. Overschat ook hun ‘zorgfunctie’ niet. Praten over problemen, schulden bijv. valt ook meestal onder “privé”; dat hou je voor je zelf.

Idem: 5e alinea, 5e zin en 6e alinea, 1e zin; “*dialogosessies*..... ”.

Reactie: zie hiertoe hetgeen in ons advies is opgemerkt onder punt 2: “toegankelijkheid van de tekst” in het advies (pag.4).

Idem: onder het kopje: “5. Ontwikkelen via leren en werken”.

Een suggestie van andere aard; Voor de langdurig werkzoekenden met de verste afstand tot de arbeidsmarkt gaat de Vlaamse overheid inzetten op het Franse concept van ‘territoires zero chômage de longue durée’ (gebied van nul werkloosheid van lange duur). Dit concept garandeert elke burger het recht op werk. Door zelf lokale en duurzame tewerkstelling te creëren, die niet wordt ingevuld door het bestaande lokale economische stelsel, heeft elke langdurig werkzoekende zicht op werk. De tewerkstelling is op maat van de mogelijkheden van de werkzoekende en biedt een voltijds contract van onbepaalde duur met opleidingsmogelijkheden en begeleiding op de werkvloer.

Bijlage bij gevraagd advies op conceptbeleidsplan Sociaal Domein en Samenleving

Reactie: wellicht is het voor Het Hogeland de moeite waard eens uit te zoeken of hier ook in Nederland mogelijkheden voor zijn, bijvoorbeeld in de thuiszorg. Dat zou mooi een paar vliegen in een klap kunnen zijn: meer mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt in een betaalde baan, meer ontplooiingskansen, meer zelfwaardering, beter gevulde portemonnees, minder druk op de gemeentelijke financiën, het eeuwige “probleem” van de vergrijzing verlicht en er staat vast wel ergens een blik met geld voor een dergelijk experiment te wachten.

Pag.17: 2^e alinea, 2^e zin; “We gaan waarderende evaluatie”.

Reactie: over abstract taalgebruik gesproken: is een evaluatie niet altijd waarderend?

Idem: 4^e alinea, 2^e zin; “Voor het bieden van meer algemene en laagdrempelige voorzieningen maken we samen met het welzijnswerk een top drie van individueel geïndiceerd aanbod, dat we kunnen vervangen door een algemeen aanbod”.

Reactie: dit kan vast beter of wegblijven; het is in ieder geval weer niet navolgbaar.

Pag.18: onder kopje; “3. armoede en schulden”.

Reactie: hier zij nogmaals opgemerkt dat het gemeentebestuur een grote mate van niet-gebruik onder minima kennelijk accepteert, zoals onlangs door de Adviesraad Het Hogeland (AHH) in het advies over minimabeleid is opgemerkt. En deze acceptatie vergroot de problematiek onder mensen met een minimuminkomen.

Dat de opvatting van de AHH hout snijdt is recentelijk nog gebleken uit een onderzoek van de Nationale Ombudsman, dat op 16 juni jl. in het nieuws is gekomen.

Pag.19: 6^e alinea, 2^e zin; “We tijdelijke respijtzorgte blijven”.

Reactie: over abstracte taalgebruik gesproken!

Pag.20: 2^e alinea, 1^e zin; “Er zijn zes dimensies van gezondheid: lichaamsfuncties, mentaal welbevinden, zingeving, sociaal maatschappelijk participeren, kwaliteit van leven en het dagelijks functioneren”.

Reactie: als mededeling erg absoluut, weinig relevant hier, kort door de bocht en wetenschappelijk ongetwijfeld omstreden.

Pag.21: algemeen.

Reactie: en dan beginnen we weer van voren af aan over voorliggend veld, informatie en netwerken.

Idem: 3^e alinea, 2^e zin; “Inwoners *Eigen Kracht-Conferentie* lossen”.

Reactie: taalgebruik!

Idem: 3^e alinea, 4^e zin; “Een ander JIM”.

Reactie: laten we gewoon zeggen wat we bedoelen, als een normaal familielid bedoeld wordt.

Bijlage bij gevraagd advies op conceptbeleidsplan Sociaal Domein en Samenleving

Pag.22: 1^e alinea, 1^e zin; “Het sociaal team werkt volgens het kwaliteitskader “Werken aan veiligheid voor lokale teams en gemeenten” en volgens het principe van gefaseerde risico gestuurde ketenzorg: (directe)veiligheid staat voorop, gevolgd door risico gestuurde zorg, het realiseren van herstel en het borgen van een waakvlamfunctie”.
Reactie: taalgebruik!

Idem: 4^e alinea, 1^e zin; “De inwoner wordt uitgevraagd”.
Reactie: is dit niet hetzelfde als: de inwoner wordt verhoord?

Idem: laatste alinea, 1^e zin; “Voor een integrale aanpak vanuit de leefwereld van onze inwoners is het essentieel dat we inwoners de regie teruggeven”.
Reactie: dit wekt de indruk alsof er in Het Hogeland wel erg veel mis is op dit moment, m.a.w. of de inwoners uit een stel “sullen” bestaat.

Pag.23; 1^e alinea, 2^e zin; “Daarvoor is het nodig elkaar te kennen, dus dat we met onze Integrale Sociale Teams in de haarvaten van de dorpen en kernen.”
Reactie: dit gaat veel te ver! Wat heeft de gemeente daar te zoeken?

Idem: punt 4. ‘Maatwerk’.
Reactie: daar is voor de zoveelste keer het maatwerk terug.

Idem: 3^e alinea, 5^e zin; “Dat doen we door de omgekeerde toets en de doorbraak-methode.”
Reactie: een bijzondere vorm van verhoortechniek?

Idem: 4^e alinea, 1^e zin; “Wat we ons wel moeten realiseren is dat er een spanning kan ontstaan tussen doelmatigheid en rechtmatigheid. Volgen we bij twijfel de wet of nemen we een bij de situatie passende beslissing? “.
Reactie: een niet onbelangrijk dilemma, zeker ook voor de overheid; en wat is de uitslag?

Pag.24: 3^e alinea, 1^e zin; “Via inkoop hebben we de mogelijkheid.....tijdens corona”.
Reactie: waarbij we niet moeten vergeten dat, zoals inmiddels bekend, aan digitaal werken ook duidelijke nadelen kleven, zowel voor de klant als voor de medewerker. Het kostenaspect is ongetwijfeld een criterium bij de vraag: digitaal of niet. Menselijke acceptatie van digitaal is een minstens even belangrijk criterium. De ervaringen uit de Coronatijd stammen uit een noodsituatie en worden daarmee niet vanzelf de maatstaf voor normale tijden.

Idem: 6^e alinea, 4^e zin; “Dat kunnen we uitvragen via de instrumenten voor inwonerparticipatie (algemeen) meten (specifiek)”.
Reactie: cryptisch.

Bijlage bij gevraagd advies op conceptbeleidsplan Sociaal Domein en Samenleving

Pag.25: 2^e alinea, laatste zin; “Dat is onderwerp voor het gesprek met de samenleving via participatie”.

Reactie: wederom cryptisch.

Idem: 6^e alinea, 2^e zin; “En we *storytelling* goed is”.

Reactie: de vertaling is duidelijk, maar wat doet dat hier?

Pag.26: algemeen.

Reactie: de zoveelste herhaling.

Pag.27: 1^e alinea, 1^e zin; “De implementatie en sturing op de projecten is ondergebracht in het programma Transformatie”.

Reactie: wat is dit?

Idem: 1^e alinea, laatste zin; “het portfolio van beleid.”

Reactie: wat zit daar in?

Idem: punt 3; “Portfoliomanagement Beleid”.

Reactie: is dat weer iets anders dan het vorige?

Pag.28: 1^e regel; het woord “leiderschap” in de titel.

Reactie: blijft een loze kreet en dat is waarschijnlijk maar goed ook, want wat zou je daar in dit verband aan zinnigs over kunnen zeggen!

Idem: onder kop ‘Financiën’, 4^e alinea, 1^e zin; “Voor meer grip en sturing op de budgetten hanteren we voor de individuele maatwerkvoorzieningen het sturingsmodel p x q. Voor het aanbod in het voorliggend veld gaat het steeds meer om mini-businesscases met taakgerichte financiering.”

Reactie: wat betekent dit?

Pag.29: 1^e regel; “datagedreven werken” in de titel.

Reactie: laten we hopen dat we ons in ons werk niet alleen door data laten drijven, maar eerder door zaken als realiteit, noden en idealen! Het is trouwens ‘data gedreven’

Idem: 1^e alinea, laatste zin; “Binnen het sociaal domein is dat de pilot vraagontwikkeling naar huishoudelijke ondersteuning tot 2030.”

Reactie: wat is dit?

Idem: 7^e alinea, 1^e zin; “Daarvoor hanteren we het toetsingskader transformatie”.

Reactie: wat is dit?

Pag.30: 2^e alinea, 1^e zin; “Om een communicatiecampagne te laden maken we gebruik van de 3 K’s”.

Reactie: enigszins verbasterd bekend als Vlaamse meidengroep, maar we spraken toch ABN in Nederland?!

Bijlage bij gevraagd advies op conceptbeleidsplan Sociaal Domein en Samenleving

Idem: 2^e alinea, punt 1; “Bewustwording bij inwoners over zelfredzaamheid, langer thuis wonen en omkijken naar elkaar”.

Reactie: om allerlei redenen, die uit het bovenstaande voortvloeien, moet je je wel heel erg serieus afvragen of dit gepaste boodschappen zijn, om mee bij de inwoners aan te komen!

Idem: 5^e alinea, 1^e zin; “Een punt van aandacht is hierbij het versterken van het contractmanagement voor het sociaal domein. Contractmanagement weet op tactisch en strategisch niveau te sturen op de te behalen resultaten”.

Reactie: echter, contractmanagement is ook weer niet een tovermiddel dat je uit een doos kunt trekken en dat dan werkt. Contractmanagement kan soms in bepaalde situaties en onder bepaalde condities behulpzaam zijn. Dat is heel iets anders dan: we zetten contractmanagement in en alle problemen zijn daarmee de wereld uit.

Idem: kopje; “Privacy en invoering WAMS”.

Reactie: het zou gepast zijn om de burgers hieromtrent tijdig en fatsoenlijk te informeren. De informatievoorziening door de (rijks)overheid heeft hier de afgelopen tijd vaker negatief van zich doen spreken. Extra alertheid lijkt niet overdreven.

Pag.30 e.v.: hiervoor geldt hetgeen onder de algemene opmerkingen “systeem van aanpak” in het advies (pag.3) al is opgemerkt.

Namens de Adviesraad Het Hogeland,
E.K. Kruidhof, voorzitter.

